

Stereotyper, sted og sprog

En tematisk analyse af danskeres beskrivelser af fynboer¹

Kirstine Boas
Aarhus Universitet

Mathilde Mosdal Andreassen
Aarhus Universitet

Marie Elisabeth Holm Harbsmeier
Aarhus Universitet

Ellen Marie Ulrik Hansen
Københavns Universitet

Denne artikel undersøger stereotype forestillinger om fynboer og fynsk dialekt blandt 282 danske respondenter. Gennem en tematisk analyse af kvalitative spørgeskemasvar identificerer vi mønstre i, hvordan fynboer og deres sprog opfattes. Analysen peger på fem fremtrædende stereotype forestillinger om fynboen: 'den humoristiske fynbo', 'fynboen som svær at tage seriøst', 'fynboen som knoldesparker', 'fynboen der har det bedst hjemme' samt en stereotyp inspireret af kendte og/eller fiktionelle fynboer (eksempelvis 'Polle fra Snave'). Analysen viser, at fynsk dialekt ofte beskrives som syngende og med lange vokaler. Derudover viser

¹ Tak til projektet "It is not what you said, it is how you said it: An empirical approach to human voice as the outward expression of inner character", finansieret af Carlsberg (2020-2024). Projektet lånte os bl.a. en Qualtrics-licens, som vi brugte til at indsamle data til nærværende undersøgelse. Desuden skal et stort tak lyde til alle, som har besvaret spørgeskemaet, og til den anonyme fagfællebedømmer for feedback.

analysen, at der er nuancer i hvilke stereotyper der trives på og uden for Fyn; fynboerne peger ofte på fynboer som hyggelige og humoristiske, mens sjællandske og jyske respondenter bidrager til de mere negative stereotyper.

1. Indledning

Siger måden, nogen taler på, noget om hvem, de er? Eller nærmere: Siger måden, nogen taler på, noget om hvem, vi tror, de er? Har vi eksempelvis stærke, etablerede forestillinger om, hvordan fynboer adskiller sig fra jyder og sjællændere, som bliver aktiveret, så snart vi hører en laaaang vokal? Noget kunne tyde på det. I 2002 skrev Hans Jørgen Ladegaard, at jyske stemmer opfattes som naive og uintelligente – men også troværdige og venlige (Ladegaard 2002, 52). Ladegaard skriver videre, at københavnere opfattes som smarte og selvsikre, men ikke udpræget venlige eller pålidelige, mens fynboer er venlige, rare og humoristiske (ibid.).

For at lære endnu mere om, hvilke forestillinger der eksisterer om fynsktalende og fynboer rundt omkring i Danmark, vil vi i denne artikel præsentere en undersøgelse af 282 danskeres forestillinger om fynboer. En undersøgelse af bevidste stereotype associationer vil give os et indtryk af, hvilke stereotyper der trækkes på, når unge og ældre landet over aktivt bruger sproget til at pege på regionale sociale betydninger (Køhler Mortensen 2020; Larsen & Stæhr 2020; Boas 2025). I international forskning er der rige eksempler på, at studier af stereotyper er vigtige fortolkningsnøgler til at forstå hvorfor folk opfatter sprog i bestemte mønstre (Niedzielski 1999; Preston 2004; Montgomery & Moore 2018), og undersøgelsen kan derfor også give os et sammenligningspunkt, når vi fortolker data indsamlet i større perceptuelle undersøgelser af sprogholdninger.

Vi vil foretage en tematisk analyse (Braun & Clarke 2006, 2022) af 282 *open-end*-svar fra et spørgeskema indsamlet blandt danskere rundt omkring i landet. Denne kvalitative analyse vil kunne bidrage til at give os et nuanceret billede af eksisterende diskurser og forestillinger om fynboer, og om disse varierer afhængig af, hvor respondenten selv kommer fra.

2. Stereotyper

Stereotyper er i sociodialektologien og psykologien blevet beskrevet på mange måder, men i denne artikel læner vi os op ad forståelsen af stereotyper som opfattelser af karaktertræk, bestemte egenskaber og måder at opføre sig på, som knytter sig til bestemte sociale grupper eller typer af mennesker (Oakes & Turner 1990; Wittenbrink 1994; Hilton & Hoppel 1996). Vi ved også, at semiotiske tegn – for eksempel sproglige træk – kan blive opfattet som noget, der indekserer en bestemt social eller geografisk gruppe (Silverstein 2003). Man kan eksempelvis udtale *mad* uden det bløde d, og så vil nogle måske tænke på en fynbo. Når sådan et indeks er etableret, kan gruppen selv – eller udefrakommende – skabe associationer til bestemte stereotyper, der er knyttet til den sociale eller geografiske gruppe (Eckert 2012, 94). Såfremt personen man taler til, har stereotype forestillinger om fynboer, og de ved, at fynboer ikke bruger bløde d'er, kan man altså bruge kodeskiftet til at kalde på stereotype forestillinger.

Man kan forske i sprog og stereotype forestillinger på forskellige måder. Underbevidste sprogholdningsstudier har afkodet hvilke stereotype associationer om mennesker, der aktiveres, når vi lytter til forskellige varieteter (fx Kristiansen 2009; Maegaard 2010). Andre perceptuelle studier har brugt stereotyper til at manipulere deres stimuli eller respondenter for at undersøge, om stereotype forestillinger er så kraftige, at de kan blokere for – eller ændre på – opfattelsen af det, vi hører (fx Hay & Drager 2010; Pharao et al. 2014; Levon 2014; Hurring et al. 2022). Man kan også undersøge bevidste sprogholdninger og direkte spørge respondenter, hvad deres holdning er til en given varietet eller til mennesker fra et givent regionalt område. Inger Schoonderbeek Hansen og Torben Arboe viser i en sådan undersøgelse fra 2009, at personer, der taler århusiansk, vurderes som ”hen imod det naive, det pålidelige, det flittige, det interessante, det gammeldags, det ufaglærte og ellers ret sympatiske” (Arboe & Hansen 2009, 81). Kristoffer Friis Bøegh og kollegaer bad respondenter indtegne deres individuelle opfattelser af dialektområder på kort, og i den forbindelse knytte ord til talerne fra forskellige områder (Bøegh et al. 2023). Sådanne ord kan man se

på som 'labels', som først og fremmest siger noget om eksisterende diskurser om mennesker fra bestemte områder. Vi ved fra studier af underbevidste sprogholdninger, at bevidste sprogholdninger ikke nødvendigvis afspejler individets underbevidste holdninger til en given sproglig varietet (Kristiansen 2009), men vi får her adgang til nogle af de forestillinger, der flourer i samfundet. Sådanne labels vil sidenhen kunne efterprøves perceptuelt og bruges i studier, som bygger på eksisterende viden om stereotyper (jf. fx Bucholtz 2004; Levon 2014). Vi vil i denne undersøgelse forsøge at afdække bevidste sprogholdninger om fynboer og fynsk dialekt. Vi vil forsøge at forstå de eksisterende forestillinger, der handler om fynboer, på respondenternes egne præmisser ved at give dem mulighed for at beskrive fynboer med deres egne ord. Vi har valgt at lave en tematisk analyse af disse labels, for denne metode kan hjælpe os med at identificere mønstre og temaer i stereotype forestillinger i respondenternes svar.

3. Metode

3.1 Dataindsamling

Data til denne undersøgelse er indsamlet gennem en spørgeskemaundersøgelse lavet i programmet Qualtrics (<https://www.qualtrics.com>). Spørgeskemaet blev distribueret digitalt via de sociale medier, Instagram og Facebook, i februar 2024. På sidstnævnte er spørgeskemaet delt i flere lokale Facebookgrupper (med godkendelse fra pågældende administratorer) for at sikre en geografisk spredning i datasættet. Efter tre uger havde 318 respondenter gennemført undersøgelsen, hvoraf 282 respondenter havde svaret på det *open-end*-spørgsmål, som danner grundlag for nærværende undersøgelse. Der indgår således 282 respondenter i undersøgelsen.

Spørgeskemaet tog cirka 15-20 minutter at gennemføre. De første to ud af tre dele data blev indsamlet til et andet studie, som har til formål at undersøge om brugen af stød, ikke-stød og stigende tone indekserer forskellige karaktertræk, og om disse indekser varierer geografisk i Danmark. Der er stor sandsynlighed for, at respondenterne, da de nåede til tredje del, var klar over, at spørgeskemaet primært havde til

formål at undersøge holdninger til fynboer, hvorfor de efterfølgende spørgsmål blev formuleret meget direkte. Her blev respondenterne bedt om at skrive med deres egne ord, hvad de mener karakteriserer fynsk dialekt og folk fra Fyn. De kvalitative data, der indgår i denne analyse, er således de 282 formulerede svar på dette spørgsmål. Som det sidste blev respondenterne bedt om at oplyse deres alder, køn, nuværende postnummer, modersmål (de ville blive sorteret fra, hvis dette ikke var dansk) og uddannelsesmæssige baggrund. Ud af de 282 respondenter havde 77 postnummer fra 1000-4999 og kom dermed fra Sjælland eller øerne syd for Sjælland, 56 respondenter havde postnummer fra 5000-5999 og kom fra Fyn, 104 respondenter havde postnummer i enten 6000-6999 eller 8000-8999 og kom fra Syd- eller Østjylland, og endelig havde 45 respondenter postnummer fra 7000-7999 eller 9000-9999 og kom fra Vest- eller Nordjylland. Inddelingen af Jylland følger en grænse nogenlunde fra Aarhus til Ringkøbing, som vi i denne undersøgelse har brugt som en grov inddeling af de jyske respondenter. Grunden til, at vi skærer horisontalt og ikke vertikalt hen over Jylland, er, at de syd- østjyske respondenter har kortere til Fyn og derfor måske har en anden form for tilknytning end de vest- og nordjyske respondenter.

3.2 Tematisk analyse

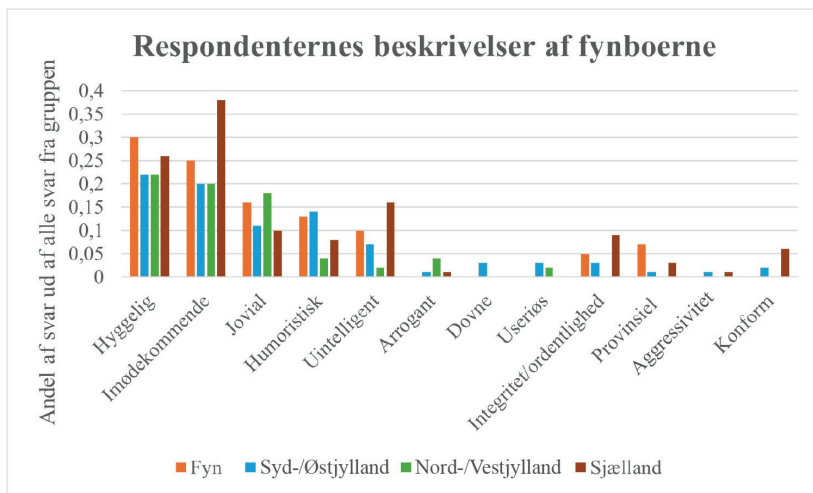
Tematisk analyse har til formål at identificere mønstre og tematikker i kvalitative data (Willig 2017). I de seneste år har metoden vundet indpas i sociolingvistisk forskning, hvor man eksempelvis har brugt tematiske analyser til at lave Multidimensional Place Orientation Models (MPOMS) (Carmichael 2023; Gadanidis et al. 2023; Pabst 2024) og påvise tendenser i komplekse kvalitative datasæt (Abbasian & Sharifi 2013).

Det første trin i en tematisk analyse er, at man koder transskriberede/skriftlige data. Man kan enten lave 'semantiske' eller 'latente' koder. Semantiske koder vil være labels, som gengiver centrale ord i teksten. Latente koder vil i højere grad forsøge at afkode implicitte og underliggende temaer i teksten (Braun & Clarke 2006, 2022). Vi vil bruge en blanding af semantiske og latente koder i første trin af vores tematiske analyse. Vi er interesserede i adjektiver og direkte

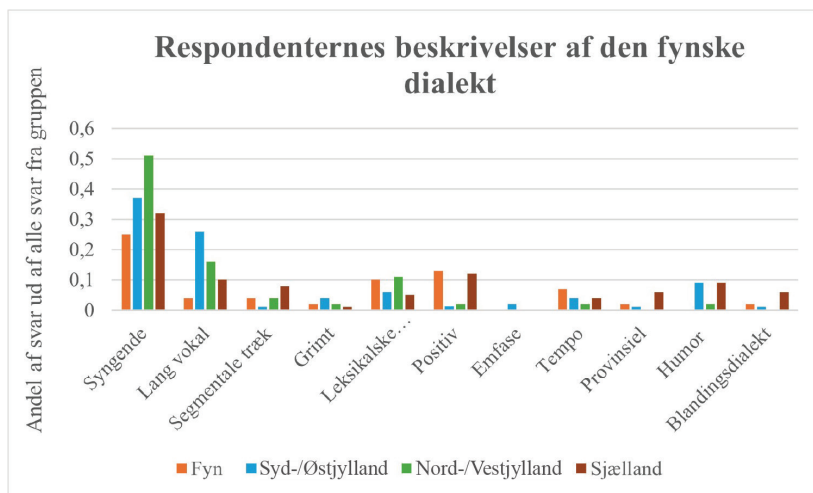
beskrivelser brugt om fynboer og fynsktalende, og såfremt disse optræder, ville de udgøre semantiske koder. Hvis mere indirekte opfattelser af fynboer optræder, vil de udgøre de latente koder. De latente kodninger bliver tjekket igennem af alle fire forfattere for at sikre intern validitet.

4. Resultater

Den tematiske analyse af respondenternes svar kan visualiseres i diagrammer. Nedenfor ses figur 1 og 2, som henholdsvis illustrerer respondenternes beskrivelse af den fynske dialekt og fynboer. Langs x-aksen ses de semantiske og latente koder, og langs y-aksen ses antal normaliserede svar. De normaliserede svar har vi beregnet ved at dividere det samlede antal svar i det pågældende tema med alle svar fra det pågældende geografiske område. Således kan vi sammenligne direkte på tværs af regioner, selvom der eksempelvis er mere end dobbelt så mange respondenter fra Syd- og Østjylland, end der er fra Fyn. De fire søjler ud for hver kode på x-aksen henviser til hver sin region: Sjælland og Øerne (1000-4999), Fyn (5000-5999), Syd- og Østjylland (6000-6999 og 8000-8999) og Vest- og Nordjylland (7000-7999 og 9000-9999).

Figur 1. Figuren viser respondenternes beskrivelser af fynsk dialekt. De forskellige geografiske grupper er farveinddelt. Antallet af svar er divideret med antal samlede svar fra gruppen, så antallet af svar kan sammenlignes på tværs af grupper.

Figur 2. Figuren viser respondenternes beskrivelser af fynboerne. De forskellige geografiske grupper er farveinddelt. Antallet af svar er divideret med antal samlede svar fra gruppen, så antallet af svar kan sammenlignes på tværs af grupper.

Den tematiske analyse viser, at der findes flere fynske stereotyper blandt respondenterne. De forskellige stereotyper er ikke nødvendigvis alle til stede på én gang. Det virker snarere til, at brugen af fynsk dialekt har potentialet til at aktivere en række forskellige forståelser. De forskellige stereotyper, vi her i analysen kommer frem til, kan således forstås som en slags indeksikalsk felt for den fynske dialekt. Stereotyperne, der udfoldes i analysen nedenfor, er valgt ud fra mønstre og sammenhænge, vi har set i vores data. De dækker således 'den humoristiske fynbo', 'den glade fynbo', fynboen som 'knoldesparker' og 'fynboen som en der trives bedst i hjemlige rammer'.

4.1 Stereotype træk forbundet med den fynske dialekt og fynboen

4.1.1 Forestillingen om 'den humoristiske fynbo'

I vores data fremgår det, at mange respondenter opfatter den fynske dialekt som humoristisk. Det gør sig blandt andet gældende i følgende citater: "Dialekt: Den er lidt humoristisk – man kan godt komme til at grine lidt af det" (R74) og "Syngende og lidt fjollet

dialekt” (R184). Det er altså ikke det, der bliver sagt, men lige så meget lyden af den fynske dialekt, der er sjov ifølge respondenterne. En respondent skriver: ”Bliver altid mindet om et klip fra en nyhedsudsendelse hvor der er en der siger ”det var u’e på den baa’ der” – ret sjovt, og associerer jeg altid mentalt når jeg hører fynsk” (R549). Vendingen er i sig selv ikke umiddelbart humoristisk, men har udprægede fynske dialektale træk. Den fynsk udtalte vending, som R549 refererer til, stammer fra et klip fra dokumentarserien *Krimi5*, der gik viralt på YouTube i 2010. Siden har vendingen fået sit eget liv. Om brugen af vendingen indekserer andet end humor, er svært at sige, men i hvert fald virker det til, at den fremkalder en humoristisk association til brugen af fynsk dialekt.

Det er værd at bemærke, at der ikke er nogen fynske respondenter, der har angivet dialekten som humoristisk (se figur 1). Til gengæld er de repræsenteret i svarene, der karakteriserer fynboer som humoristiske (se figur 2). Umiddelbart peger svarene derfor på, at humoren ikke ligger i selve dialekten, men i det fynske sindelag for fynboer. Dette bakkes op i svar fra andre regioner, der beskriver fynboer som ”Humoristisk[e], en smule dov[ne], glade personligheder” (R580) og ”hyggelige, søde, humoristiske” (R43). Det virker dog til, at brugen af dialekt hænger sammen med, at fynboer karakteriseres som sjove. I et studie af brugen af fynsk dialekt viser Kirstine Boas, hvordan unge fynboer benytter den fynske dialekt til at indeksere humor og til at tydeliggøre, når noget er sagt i sjov (Boas 2025). Denne pointe bekræftes af følgende respondent: ”Nogle gange bruges dialekten humoristisk – det gør jeg faktisk og selv” (R541). Svaret er skrevet af en sjællandsk respondent, hvilket viser, at indekser baseret på den fynske dialekt ikke begrænser sig til Fyn, men at den sociale betydning også er registreret til at kalde på humor i andre dele af landet.

4.1.2 ”Det er svært at tage en sur fynbo seriøst”

En tendens, der blev tydelig i løbet af vores analyse, var, at fynboen blev opfattet som et positivt menneske, grundet den syngende dialekt. En respondent skriver: ”En syngende[,] glad dialekt. Generelt meget positive mennesker” (R215). Flere giver udtryk for,

at tonegangen i fynsk skaber associationer til jovialitet. Ydermere skriver en respondent i sit svar: ”’Fyn er fin’. Dejligt syngende sprog. Imødekommenhed. Familiært” (R117) og sammenkobler således det syngende sprog med en imødekommenhed, som er med til at skabe et billede af fynboerne som ufarlige, og ikke mindst hyggelige (R77). Beskrivelsen af fynboerne som hyggelige er den mest brugte (figur 2), og en af respondenterne kalder dem ”lige lovlig hyggelige” (R712).

En respondent skriver: ”For mig lyder det sjovt og jeg har svært ved at tage dem alvorligt.” (R10), og en anden skriver: ”Deres dialekter synger. Som reg[e]l venlige mennesker. Det er svært at tage en sur fynbo seriøs[t]” (R117). I begge svar kommenterer respondenterne på, hvordan det er svært at tage en fynbo alvorligt eller seriøst på grund af deres dialekt. Der lader til at være et umiddelbart sammenfald mellem dialektens tonegang og ideen om fynboer som harmløse og joviale, der synes at kendetegne respondenternes oplevelser af fynboer og deres sprog. Det centrale er derfor, at den syngende, melodiske klang i det fynske i sig selv påvirker de sociale betydninger, der knyttes til fynboer. Indekset synes at være så veletableret, at det kan være svært for en syngende fynbo at ændre på den forestilling. Med andre ord er det at have en syngende dialekt med til at fremstille fynboen som et positivt og ufarligt menneske.

4.1.3 Fynboen som lidt af en ’knoldesparker’

Ordet *knoldesparker* bruges til at omtale en person, man finder uintelligent, typisk en person fra landet. Flere respondenter giver udtryk for, at den fynske dialekt virker provinsiel (R60; R86; R667; R165; R218) eller bondsk (R506). Videre beskriver respondenterne fynboer som naive (R198; R144; R212), uintelligente (R212; R237; R22; R550; R23; R506; R60) og dovne (R23; R218). En respondent karakteriserer sågar fynboerne som folk med ”en del knoldesparker[-] humor” (R82). De ovenstående adjektiver brugt om fynboerne taler alle ind i en knoldesparker-stereotyp. Det er gennemgående i respondenternes svar, at de faktorer, der er afgørende for vurderingen af intelligensniveauet hos en person, der taler med dialekt, hænger

sammen med mængden af dialektale træk. Eksempelvis skriver en respondent: ”Fynsk dialekt lyder meget provinsielt og ikke så dannet/uddannet. Jo stærkere dialekt, desto mindre dannet/uddannet lyder [det,] fristes jeg til at sige” (R60). Flere af respondenterne oplever, at dialekten har et langsomt, drævende tempo (R506; R182), hvilket kan skyldes de lange vokaler: ”Fynsk dialekt er drævende og lyder hurtigt uintelligent og ’bondet’” (R506) og ”Lange vokaler, kan komme til at lyde lidt uintelligent, uartikulerede vokaler” (R237). Det virker således til, at den lidt langtrukne og langsomme tale associeres med langsommere tankevirkksomhed. Her er der tale om et ikon, nærmere end et indeks, fordi ikonet ligner det, som det betyder (jf. Peirces tegnteori, se D’Onofrio 2021), altså at langsomt tempo og tale afspejler intelligensniveauet.

4.1.4 ’Hjemme bedst’

En respondent skriver om fynboerne, at de er ”hjemmefødninge og langt mindre imødekommende end man skulle tro” (R107). Svaret taler ind i en beskrivelse af fynboerne som et tilbageholdende folkefærd med en ”længsel for at være for sig selv” (R484). Der eksisterer således flere forskelligrettede forestillinger om fynboer, der spænder fra imødekommende (se afsnit 4.1.2) til mindre imødekommende. I et andet svar bliver fynboerne beskrevet som ”Danmarks hobbitter” (R107), som et billede på beskrivelsen af fynboerne som værende tæt knyttet til hjemmet og privatsfæren. Ligesom hobbitterne, et folkefærd kendt fra J.R.R. Tolkiens *Ringenes herre*-bøger, hverken bryder sig om forandringer eller dét at skille sig for meget ud fra mængden, bliver fynboerne også af flere beskrevet som nogle, der ikke er ”så begejstrede for det der skiller sig ud” (R548) og ikke bryder sig om ”alt for store forandringer” (R179). Fynboerne associeres på den måde til det hjemlige, venlige og konforme.

4.1.5 Fiktionen har sat sit præg på vores forestillinger om fynboen

Nogle af respondenterne refererer til kendte fynboer som forfatteren H.C. Andersen (R190), skuespilleren Ove Sprogøe (R139) og håndboldlandstræneren Nikolaj Jacobsen (R40). Flere bruger referencepunktet ’Polle fra Snave’, en fiktiv og karikeret fremstilling

af en enfoldig mand fra provinsen på Sydfyn, til at underbygge 'knoldesparker'-stereotypen: "Fynboer er ofte forbundet med mindre intelligente personer pga. dialekten – ala Polle fra Snave" (R550) og "Jeg kan ikke lade være med at associere fynsk dialekt med *Polle Fiction*, hvilket kan få folk til at fremstå provensielle" (R667). Disse svar er eksempler på, at de stereotyper medierne og filmindustrien producerer, etablerer, forstærker og karikerer bestemte forestillinger om mennesker fra bestemte områder. Om sådanne indekser etableres eller forstærkes af en film som *Polle Fiction*, kan dog være lidt sværere at svare på. En respondent skriver: "(...) jeg tror jeg har opdaget at jeg godt kan opleve en forbindelse med dialekten med uintelligens. Hvorvidt det kommer af at have set Polle fra Snave, som lille[,] er ikke til at sige" (R82). Her giver respondenteren udtryk for en forestilling om, at filmen, hvor fynboer bliver fremstillet som værende uintelligente, muligvis har påvirket synet på dialekttalende fynboer generelt.

4.2 Diskussion

I ovenstående analyse har vi ikke diskuteret, hvorvidt der er en sammenhæng mellem de givne svar og respondenternes geografiske ophav. Vi ved fra forskning i lingvistisk etnografi, at de sociale betydninger fortolkes lokalt med de ressourcer, der er tilgængelige for den enkelte (Johnstone & Kiesling 2008; Eckert 2008). Et tænkt eksempel er dermed, at man ét sted kan opfatte et dialektalt træk som et indeks til humor, mens det et andet sted kan opfattes som et indeks til noget seriøst. Nogle gange vil indekser være etablerede i en grad, så de peger på den samme sociale betydning flere (eller alle) steder, hvor trækket er blevet registreret. I vores data er der gennemgående mønstre i, hvilke sociale betydninger der knyttes til den fynske dialekt på tværs af regioner. Figur 2 viser dog, at der er nuancer, som kunne pege på, at der regionalt er nogle forestillinger om fynboer, som varierer. Vi kan se, at de sjællandske respondenter er lidt mere tilbøjelige til at beskrive fynboer som imødekommende og uintelligente end de andre geografiske grupper, samtidig med at de er mindre tilbøjelige til at beskrive fynboerne som humoristiske. Det er primært sjællandske respondenter og jyske respondenter, som

lavede de beskrivelser, vi har kategoriseret som 'knoldesparker', og det er således ikke fynboerne, der har denne opfattelse af sig selv. Fynboerne beskriver til gengæld ofte sig selv som humoristiske – men som den eneste gruppe beskriver de ikke dialekten som humoristisk i sig selv (figur 1). Desuden viser figur 2, at fynboerne beskriver sig selv som provinsielle, joviale, imødekommende og hyggelige og ikke med de negativt ladede adjektiver: doven, arrogant, aggressiv eller useriøs. Til gengæld er der flere fynboer end jyder, som beskriver fynboen som uintelligent. Forestillingen om den smådumme fynbo virker således til at trives bedre på Fyn og på Sjælland, end den gør i Jylland.

5. Konklusion

I denne artikel har vi vist, at 282 danskere fra forskellige regioner overvejende beskrev den fynske dialekt som 'syngende' og med brug af lange vokaler. Fynboerne blev især beskrevet som 'hyggelige', 'imødekommende' og 'joviale'. En tematisk analyse af respondenternes svar viste fem fremherskende temaer – fem stereotyper om fynboer og deres dialekt, hvoraf særligt forestillingen om 'den humoristiske fynbo', og fynboen som 'en, der er svær at tage seriøst', fylder meget. Derudover ser det ud til, at jovialitet i sammenspil med integritet og konformitet skaber en forestilling om fynboen som 'en, der trives bedst hjemme i trygge rammer'. Vores resultater peger på at fynboerne i høj grad ser sig selv sådan. Derudover har referencepunkter i medier og film, såsom 'Polle fra Snave', været med til at fremdyrke stereotypen om fynboen som værende lidt af en 'knoldesparker'. 'Knoldesparker'-stereotypen er mere udbredt blandt respondenter uden for Fyn. Vi ser således, at Ladegaards (2002) beskrivelse af, at fynboen opfattes som venlig, rar og humoristisk, i høj grad stemmer overens med manges opfattelse af fynboen i dag, ikke mindst fynboernes opfattelse af sig selv. Vi kan dog også konstatere, at stereotype forestillinger om fynboen er mere nuancerede end blot tre adjektiver, og at der er mønstre, der peger på regionale variationer i, hvad 'fynskhed' og fynsk tale indekserer.

Litteratur

- Abbasian, F. & Sharifi, S. 2013. The relationship between culture shock and sociolinguistic shock: A case study of non-Persian speaking learners. *Open Journal of Social Science Research* 1(6): 154-59. DOI:10.12966/ojssr.09.07.2013.
- Arboe, T. & Hansen, I. S. 2009. Århusiansk – byens sprog før og nu. Borchmann, S., Iversen, S., Kunøe, M. & Stounbjerg, P. (red.) *Århushistorier*, 71-86. Aarhus: Det Humanistiske Fakultet.
- Boas, K. 2025. Funic: An enregistered language variety in the central part of Denmark. *Scandinavian Studies in Language* 16(1): 1-39. DOI:10.7146/sss.v16i1.161693
- Braun, V. & Clarke, V. 2006. "Using thematic analysis in psychology". *Qualitative Research in Psychology* 3 (2): 77-101. DOI:10.1191/1478088706qp063oa.
- Braun, V. & Clarke, V. 2022. *Thematic analysis: A practical guide*. Los Angeles: SAGE.
- Bucholtz, M. 2004. Styles and stereotypes. The linguistic negotiation of identity among Laotian American youth. *Pragmatics* 14(2-3): 127-147. DOI: 10.1075/prag.14.2-3.02buc.
- Bøegh, K. F., Schoonderbeek, Hansen, I., & Svendsen, M.M.M. 2023. Perceptuel dialektologi og sproglig variation i Danmark: En århusiansk tegn-et-kort-undersøgelse. *Nordlyd* 47(2): 55-76. DOI: 10.7557/12.7083.
- Carmichael, K. 2023. Locating place in variationist sociolinguistics: Making the case for ethnographically informed multidimensional place orientation metrics. *Journal of Linguistic Geography* 11(2): 65-77. DOI: 10.1017/jlg.2023.2. r.
- D'Onofrio, A. 2021. Sociolinguistic signs as cognitive representations. I Hall-Lew, L., Moore, E. & Podesva, R. J. (red.): *Social Meaning and Linguistic Variation*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Eckert, P. 2012. Three waves of variation study: The emergence of meaning in the study of sociolinguistic variation. *Annual Review of Anthropology* 41: 87-100. DOI: 10.1146/annurev-anthro-092611-145828
- Gadanidis, T., Kiss, A., Konnelly, L., Pabst, K., Schlegl, L., Umbal, P. & Tagliamonte, S.A. 2023. Integrating qualitative and quantitative

- analyses of stance: A case study of English that/zero variation. *Language in Society* 52(1): 27-50. DOI: 10.1017/S0047404521000671.
- Hay, J. & Drager, K. 2010. Stuffed toys and speech perception. *Linguistics* 48(4): 865-892. DOI: 10.1515/ling.2010.027.
- Hilton, J. L., & Hippel, W. V. 1996. *Stereotypes. Annual Review of Psychology* 47: 237-271. DOI: 10.1146/annurev.psych.47.1.237
- Hurring, Gia, Hay, Jen, Drager, Katie, Podlubny, Ryan, Manhire, Laura & Ellis, Alix. 2022. Social Priming in Speech Perception: Revisiting Kangaroo/Kiwi Priming in New Zealand English. *Brain Sciences* 12(6):684. DOI:10.3390/brainsci12060684.
- Johnstone, B. & Kiesling, S. F. 2008. Indexicality and experience: Exploring the meanings of /aw/-monophthongization in Pittsburgh. *Journal of Sociolinguistics* 12(1):5-33. DOI: 10.1111/j.1467-9841.2008.00351.x.
- Kristiansen, T. 2009. The macro-level social meanings of late-modern Danish accents. *Acta Linguistica Hafniensia* 41(1): 167-192. DOI: 10.1080/03740460903364219.
- Køhler Mortensen, K. 2020. Northern Jutland: Local positioning and global orientation. I Maegaard, M., Monka, M. Køhler Mortensen, K. & Stæhr, A. C. (red.): *Standardization as Sociolinguistic Change. A Transversal Study of Three Traditional Dialect Areas*: 80-113. New York: Routledge.
- Ladegaard, H. J. (2002). Sprog skaber folk: sprogholdninger og stereotyper i Danmark. Sprogforum. *Tidsskrift for Sprog- og kulturpædagogik* 8(22): 52-57. <https://doi.org/10.7146/spr.v8i22.112404>.
- Levon E. 2014. Categories, stereotypes, and the linguistic perception of sexuality. *Language in Society* 43(5): 539-566. DOI:10.1017/S0047404514000554.
- Maegaard, M. 2010. Linguistic practice and stereotypes among Copenhagen adolescents. I P. Quist & B. A. Svendsen (red.) *Multilingual urban Scandinavia: New linguistic practices*: 189-206. Bristol: Multilingual Matters.
- Montgomery, C., & Moore, E. 2018. Evaluating S(c)illy voices: The effects of salience, stereotypes, and co-present language variables on real-time reactions to regional speech. *Language* 94(3): 629-661. <https://dx.doi.org/10.1353/lan.2018.0038>
- Niedzielski, N. 1999. The effect of social information on the perception of sociolinguistic variables. *Journal of Language and Social Psychology*

- 18(1): 62-85. DOI: 10.1177/0261927X99018001005.
- Oakes, P.J. & Turner J, C. 1990. Is limited information processing capacity the cause of social stereotyping? I Stroebe, W. & Hewstone, M. (red.): *European Review of Social Psychology*: 1112-1135. London: Wiley
- Pabst, K. 2024. A County Boy you'll quickly know': On the intersection of local affiliation and gender presentation in Southern Aroostook County. Præsenteret ved ICLaVe12, University of Vienna.
- Pharao, N., Maegaard, M., Møller, J.S. & Kristiansen, T. 2014. "Indexical meanings of [S+] among Copenhagen youth: Social perception of a phonetic variant in different prosodic contexts". *Language in Society* 43 (1): 1.31. DOI: 10.1017/S0047404513000857.
- Preston, D.R. 2004. Language with an attitude. I *The Handbook of Language Variation and Change*. J.K. Chambers, P. Trudgill & N. Schilling-Estes (red.): 39-66. DOI: 10.1002/9780470756591.ch2
- Silverstein, M. 2003. Indexical order and the dialects of sociolinguistic life. *Language & Communication* (23): 193-229.
- Stæhr, A. C. & Larsen, A. 2020. Bornholm: The terminal stage of dedialectalization. I Maegaard, M., Monka, M. Køhler Mortensen, K. & Stæhr, A. C. (red.): *Standardization as Sociolinguistic Change. A Transversal Study of Three Traditional Dialect Areas*: 114-44. New York: Routledge.
- Willig, C. 2017. Interpretation in qualitative research. *The SAGE handbook of qualitative research in psychology*. C. Willig, C. & Stainton, C. R. (red.), 2. udgave: 276-90. London: SAGE.
- Wittenbrink B. 1994. Stereotypes as social concepts in a knowledge-based approach to categorization. Ph.d-afhandling. University of Michigan.